

8.5. ŠKOLSKI PREVENTIVNI PROGRAM PROTIV ZLOUPORABE SREDSTAVA OVISNOSTI U ŠKOLSKOJ GODINI 2023./2024.

Školski preventivni program niz se godina sustavno i koordinirano provodi u svim odgojno-obrazovnim ustanovama prema odredbama Nacionalne strategije. On je integralni dio godišnjeg plana i programa rada škole i za ovu školsku godinu te je tako utkan u cjelokupni odgojno-obrazovni proces koji se sustavno, kontinuirano provodi u školi tijekom cijele školske godine.

Potrebu programiranja i provođenja preventivnih programskih aktivnosti istaknuo je porast sve mlađih ovisnika o svim sredstvima ovisnosti kao i porast neprimjerenih oblika ponašanja te tendencije agresivnosti. Obzirom da su osnovnoškolskim obrazovanjem obuhvaćena sva djeca, a tim posredno i njihovi roditelji/skrbnici, osnovna škola ima veliku i značajnu ulogu u prevenciji zlouporabe sredstava ovisnosti, prevenciji neprimjerenih ponašanja i razvijanja zdravog stila života.

Cilj je školskog preventivnog programa razviti pozitivne životne stavove te istaknuti vrijednosti nenasilja, smanjiti broj mladih koji će početi s iskušavanjem sredstava ovisnosti i poboljšanje i razvijanje „kvalitete života“ djece i mladih, pozitivnog životnog svjetonazora i pozitivnih stavova prema sebi i drugima, kao jedine alternative izboru droge.

CILJ I ZADAĆE

ŠPP obuhvaća sljedeće sadržaje rada:

1. slobodno vrijeme djece i mladeži
2. specifično obrazovanje učenika
3. učenje životnih vještina
4. diskretne zaštitne postupke
5. razred kao terapijska zajednica
6. mjere sekundarne prevencije
7. suradnja škole s drugim institucijama
8. edukacija prosvjetnih djelatnika

Cilj se ostvaruje učenjem socijalnih vještina:

- vještine kvalitetnog samopotvrđivanja
- komunikacijske vještine – nenasilna komunikacija
- razvijanjem tolerancije spram različitosti
- vještine svladavanja životnih problema

- razvoj kritičkog mišljenja
- vještine odupiranju pritisku grupe
- vještine zdravog, nerizičnog druženja i zabavljanja
- vještine nadvladavanja dosade, neuspjeha, niskog samopoštovanja, depresije

USTROJ

Sudionici programa su učenici, učitelji i njihovi roditelji.

Naglasak i na ovogodišnjem radu na provedbi ŠPP bit će usmjeren na pojačanoj edukaciji učitelja radi njihovog što kvalitetnijeg upoznavanja s potrebom prevencije nasilja, s problemima ovisnosti, prepoznavanju mladih iz visokorizične populacije te osposobljavanju za prepoznavanje potreba mladih u procesu odrastanja i školskom sustavu, organizacije kvalitetnijih i sadržajnijih satova razrednika na kojima će se pojačati rad u učenju životnih (socijalnih) vještina i podizanju kvalitete življenja mladih kako bi izabrali i svojim ponašanjima potvrđivali pozitivne životne vrijednosti. Posebna pozornost posvetiti će se i edukaciji roditelja/skrbnika, ali i učenika škole.

POVJERENSTVO ŠPP-a

Povjerenstvo zaduženo za izradu i za provedbu ŠPP je:

1. Predsjednik povjerenstva: ravnateljica Tamara Perković, prof.
2. Koordinator (nositelj) programa: Ivana Mihaljica Baljak, prof. psihologinja
3. Član: Vivijana Kozina, prof. učiteljica prirode i biologije
4. Član: Goranka Perković, prof. učiteljica hrvatskog jezika
5. Razrednici od 1. od 8. razreda
6. Svi učitelji – prema potrebi

ŠKOLSKI PREVENTIVNI PROGRAM, OŠ JURŠIĆI, šk. god. 2023./2024.

Voditelj /i ŠPP: Ivana Mihaljica Baljak

PROCJENA STANJA I POTREBA: Temeljem procjene školskog povjerenstva za prevenciju i/ili uvidom u zapisnike s RV-a, UV-a i razredne knjige i/ili temeljem provedene ankete na učenicima utvrdili smo da su prioritetna područja kojim se školski preventivni program naše škole treba baviti povećanjem sigurnosti i suzbijanjem vršnjačkog nasilja, te prevencijom ovisnosti.

CILJEVI PROGRAMA: Smanjiti broj mladih koji će započeti s iskušavanjem sredstava ovisnosti i poboljšanje i razvijanje kvalitete života djece i mladih, pozitivnog životnog svjetonazora i pozitivnih stavova prema sebi, kao jedine alternative izboru droge. Osmišljavanje kvalitetnijeg provođenja slobodnog vremena s ciljem prevencije rizičnih ponašanja. Ukazivanje na negativna i neprihvatljiva ponašanja učenika međusobno, poučavanje životnim vještinama, usvajanje pozitivnih vrijednosti i pozitivnog odnosa s drugima u okruženju. Usvajanje pozitivnih životnih vrijednosti. Poticanje i podržavanje zdravog psihosocijalnog razvoja stvaranjem pozitivnog sustava vrijednosti i razvijanje životnih vještina djece.

Pomoći djeci da odrastu u osobe koje neće biti nasilne prema sebi, drugima i nad prirodom. Odgajajući ih za nenasilnu komunikaciju u svakodnevnim životnim situacijama razvijamo otvorenost za suradnju, razumijevanje i toleranciju u odnosima prema ljudima. Edukacija učitelja za stvaranje kvalitetnog odnosa učitelj-učenik i pružanja znanja učenicima o uspješnoj suradnji, komunikacijskim vještinama, aktivnom slušanju, suradničkom rješavanju konflikata, prepoznavanju i iskazivanju emocija te edukacija učitelja za uspješnu komunikaciju s roditeljima.

AKTIVNOSTI: Radionice, edukativna predavanja, prezentacije

RAD S UČENICIMA

EVALUIRANI PROGRAMI					
Naziv programa/aktivnosti kratak opis, ciljevi	<i>Tko je proveo evaluaciju (rezultata ili učinka) Rezultati evaluacije</i>	<i>Razred</i>	<i>Broj uč.</i>	<i>Voditelj, suradnici</i>	<i>Planirani broj susreta</i>
1. Projekt „Zdrav za 5“, svrha projekta je prevencija ovisnosti te promocija prosocijalnog, preventivnog i zaštitnog djelovanja uz razvijanje socio-emocionalnih vještina kod djece i mladeži; podizanje razine svijesti o vlastitoj ulozi u očuvanju životne, školske i radne okoline; podizanje razine samosvijesti o odgovornosti u očuvanju vlastitog i tuđeg zdravlja i sigurnosti.	MUP Mišljenja učenika o projektu: - oko 50% učenika steklo je nova znanja o ove tri teme - svaki treći učenik potaknut je na promjenu stavova o drogama, alkoholu i kocki - svaki treći učenik izrazio je želju za ponovnim sudjelovanjem u takvim radionicama - kao teme s kojima bi trebalo proširiti projekt učenici su istaknuli ovisnost o Internetu i rizična seksualna ponašanja	8.r.	5	Tatjana Žderić, Robert Pavleković, Aleksandar Šerović, Alica Rosić Jakupović službenici za prevenciju policijske postaje Pula	1

2. Predavanje „Očuvanje reproduktivnog zdravlja, prevencija spolno prenosivih bolesti, neželjene trudnoće i seksualnog zlostavljanja“	HZJZ – istarski domovi zdravlja Patronažna služba	8.r.	5	Patronažne sestre Istarskih domova zdravlja Pula: Suzana Forlani, Gordana Peruško Pustijanac, Tonka Maloča Tomašev	1
3. Radionica „Prevencija nasilja među djecom i mladima“	MUP – PP istarska	8.r. 7.r.	5 13	Tatjana Žderić, Robert Pavleković, Aleksandar Šerović, Alica Rosić Jakupović službenici za prevenciju policijske postaje Pula	1
4. Radionica „Prevencija nasilja među djecom i mladima“	MUP – PP istarska	6. r. 5.r.	6 7	Tatjana Žderić, Robert Pavleković, Aleksandar Šerović, Alica Rosić Jakupović službenici za prevenciju policijske postaje Pula	1

AKTIVNOSTI/PROGRAMI SA STRUČNIM MIŠLJENJEM					
<i>Naziv programa/aktivnosti kratak opis, ciljevi</i>	Tko je dao stručno mišljenje /preporuku	Razred	Broj uč.	Voditelj, suradnici	Planirani broj susreta
1. Projekt „Rastimo zajedno“-adaptacija djece bez adekvatne roditeljske skrbi u školsku sredinu (druženje učenika, sportske i dramske aktivnosti, likovne radionice)	Kuća Milosrđa Majmajola	1.-8.	68	Učitelji, odgajatelji, psihologinja	-----
2. Prevencija vršnjačkog nasilja- predavanje/prezentacija	MUP	5.-8.	31	Djelatnici PU Istarske	1

3. Mladi za mlade (kako pružiti prvu pomoć)	CRVENI KRIŽ	4.	11	Edukatori DCKIŽ-a	1
4. Poznaješ li Crveni križ?	CRVENI KRIŽ	5.	7	Edukatori DCKIŽ-a	1
5. Prva pomoć (4.mj)	CRVENI KRIŽ	5.-8.	31	Edukatori DCKIŽ-a i medicinske sestre	1
6. Spolnost (4.-5.mjesec)	CRVENI KRIŽ	8.	5	Edukatori DCKIŽ-a i HZJZ patronažna služba istarskih domova zdravlja	1

OSTALE AKTIVNOSTI/PROGRAMI					
<i>Naziv programa/aktivnosti kratak opis, ciljevi (može se sažetak programa staviti u privitak)</i>	Autor/i	Razred	Broj uč.	Voditelj, suradnici	Planirani broj susreta
1. Prevencija kroz nastavne predmete: HJ, TZK, PID, PRI, BIO, KEM, VJ unutar nastavnih jedinica (izrada plakata vezanih uz gradivo)	-----	1.-8.	68	Predmetni i razredni učitelji	Tijekom šk. god. unutar redovite nastave
2. Tribine za učenike na temu ovisnosti (u sklopu mjeseca borbe protiv ovisnosti)	ZZJZ Savjetovalište za mentalno zdravlje	8. r. 7. r.	5 13	ZZJZ, psihologinja Helena Mitrović	1
3. Radionica na temu prevencije nasilničkog ponašanja i ostalih oblika neprimjerenog ponašanja „Budi mi prijatelj – kako bi se ti osjećao? – osvijestiti kod učenika kako se druge osobe osjećaju kada se prema njima neprimjerenost ponašamo i ponuditi alternativne pozitivne oblike ponašanja u određenim situacijama	Psihologinja	1.-4.r.	37	Psihologinja	1 susret po razredu
4. Predavanja i radionice za učenike iz područja prevencije nasilničkog ponašanja – elektroničkog zlostavljanja	MUP, Odjel prevencije PU Istarske	5.-6.r. 7.-8.r.	31	MUP, Vesna Lončar Brnadić, defektolog	1 1

<i>kroz projekt: Spriječimo elektroničko nasilje. Tijekom predavanja nastojat će se usmjeriti pozornost učenika na što trebaju paziti kada se koriste Internetom i što ne smiju činiti, usmjeriti će se na teme poput- nepoznate osobe na Internetu, cyberbulling, selfie i razmjenjivanja sadržaja</i>					
5. Radionice vezane uz razvoj samopoštovanja i prepoznavanja rizičnog načina života	Materijali iz priručnika ŠPP-a i ZO-a	5.-8.	31	Razrednici, psihologinja	Tijekom šk. god. unutar SR
6. Rano otkrivanje rizične populacije i provođenje diskretnih personalnih zaštitnih programa, sandučić povjerenja	-----	1.-8.	68	Razrednici, psihologinja	Tijekom šk. god.
7. Prevencija spolno prenosivih bolesti i odgovorno spolno ponašanje	Patronažna služna HZJZ IŽ	7. i 8.	18	Školska liječnica, Liga za borbu protiv raka, razrednici, psihologinja	1
8. „Kad narastem ja ću biti ...“ razvoj grupne kohezije i prijateljstva	Materijali iz priručnika ŠPP-a i ZO-a Psihologinja	1.r.	8	Psihologinja	1
9. „Kako se ponašamo prema djeci i odraslima“ – prevencija nasilničkog ponašanja	Materijali iz priručnika ŠPP-a i ZO-a Psihologinja	1.r.	8	Psihologinja Razrednica 1.r.	1
10. „Utjecaj ekrana na ovisnost djece“ – podizanje svijesti kod učenika o ovisnosti o ekranima i Internetu	Materijali iz priručnika ŠPP-a i ZO-a Psihologinja	2.r.	9	Psihologinja Razrednica 2.r.	1
11. „Ponašanje u školi“ – prevencija nasilničkog ponašanja	Materijali iz priručnika ŠPP-a i ZO-a Psihologinja	2.r.	9	Psihologinja Razrednica 2.r.	1
12. „Humano ponašanje“ – prevencija nasilničkog ponašanja	Materijali iz priručnika ŠPP-a i ZO-a Psihologinja	3.r.	9	Psihologinja Razrednica 3.r.	1
13. „Poželjna ponašanja“ – prevencija nasilničkog ponašanja	Materijali iz priručnika ŠPP-a i ZO-a Psihologinja	4.r.	11	Psihologinja Razrednica 4.r.	1
14. Osobna odgovornost za zdravlje i odgovorno ponašanje	-----	4.r.	11	Psihologinja Razrednica 4.r.	1
15. „Idemo u 5.razred“ – prelazak iz razredne u predmetnu nastavu	Psihologinja	4.r.	11	Psihologinja	1
16. „Nenasilno ponašanje/problematične situacije“ – prevencija nasilničkog ponašanja	Materijali iz priručnika ŠPP-a i ZO-a Psihologinja	5.r.	7	Psihologinja Razrednica 5.r.	1
17. Alkohol i droge-utjecaj na pojedinca, obitelj i zajednicu-predavanje	Materijali iz priručnika ŠPP-a i ZO-a Psihologinja	5.r.	7	Psihologinja Učiteljica prirode i biologije	1

18. „Vrijednosti“ – prevencija nasilničkog ponašanja	Materijali iz priručnika ŠPP-a i ZO-a Psihologinja	6.r.	6	Psihologinja Razrednica 6.r.	1
19. Odolijevanje pritisku vršnjaka-zauzimanje za sebe- predavanje, diskusija	Materijali iz priručnika ŠPP-a i ZO-a Psihologinja	6.r.	6	Psihologinja Razrednica 6.r. Učiteljica hrvatskog jezika	1
20. „Vršnjački pritisak i samopoštovanje“ – prevencija nasilničkog ponašanja	Materijali iz priručnika ŠPP-a i ZO-a Psihologinja	7.r.	13	Psihologinja Razrednica 7.r.	1
21. „Samokontrola“ – prevencija nasilničkog ponašanja	Materijali iz priručnika ŠPP-a i ZO-a Psihologinja	7.r.	13	Psihologinja Razrednica 7.r.	1
22. Rizične situacije-izazovi i izbori (demonstracijska pedagoška radionica na temu ovisnosti)	-----	7.	13	HZJZ Savjetovalište za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti Psihologinja	1
23. Rizična ponašanja i posljedice (demonstracijska pedagoška radionica na temu ovisnosti)	-----	8.	5	HZJZ Savjetovalište za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti Psihologinja	1
24. „Razumijevanje vlastitih emocija“ – razvijanje vještine upravljanja vlastitim emocijama	Psihologinja	7.r. 8.r.	13 5	Psihologinja Razrednice 7. i 8.r.	1 1
25. „Asertivna poruka“ – razvijanje vještina uspješne komunikacije, usvajanje pojma asertivnosti	Materijali iz priručnika ŠPP-a i ZO-a Psihologinja	7.r. 8.r.	13 5	Psihologinja Razrednice 7. i 8.r. Učiteljica hrvatskog jezika	1 1
26. „Primjerena nenasilna komunikacija“ – prevencija nasilja i razvijanje vještina uspješne komunikacije	Materijali iz priručnika ŠPP-a i ZO-a Psihologinja	8.r.	5	Psihologinja Razrednica 8.r./ Učiteljica hrvatskog jezika	1
27. Sačuvajmo zdravlje: Pušenje ili zdravlje? Je li alkohol droga?	-----	5.-8.	31	Učiteljica prirode i biologije	1
28. Sačuvajmo zdravlje: Ovisnosti (alkohol, pušenje, „uvodne droge“)-predavanje i izrada plakata	-----	7.-8.	18	Učiteljica prirode i biologije, psihologinja	1

RAD S RODITELJIMA

Opis aktivnosti	Sudionici	Broj susreta	Voditelj/suradnici
Individualno savjetovanje			

Rad s roditeljima učenika s teškoćama u ponašanju i teškoćama u učenju	Roditelji	Po potrebi tijekom godine	Razrednici i psihologinja, školska liječnica, vanjski suradnici
Edukacija na roditeljskim sastancima: teme, razred, nazivi radionica/predavanja / aktivnosti s roditeljima			
1. Upoznavanje roditelja s Pravilnikom o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima, s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja, s Kućnim redom Škole, s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera i ocjenjivanja vladanja, s Pravilnikom o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi te ostalim relevantnim propisima	Roditelji razrednici	1	Razrednici 1.-8.r.
2. Disciplina bez pol muke	Roditelji, razrednici	1	Psihologinja
2. Predavanje za roditelje na temu ovisnosti (u sklopu mjeseca borbe protiv ovisnosti)	Roditelji, razrednici	1	ZZJZ, psihologinja Helena Mitrović
3. Prevencija vršnjačkog nasilja i prepoznavanje istog – što možemo zajedno učiniti? predavanje	Roditelji 5.-8.r., razrednici djelatnici škole	1	Djelatnici PU Istarske Djelatnici Obiteljskog centra CZSS Djelatnici Savjetovališta za mentalno zdravlje HZJZ IŽ
Sudjelovanje u radu Vijeća roditelja			
Poticanje poželjnih oblika ponašanja i primjerene komunikacije među djecom i mladima	Roditelji	Po potrebi tijekom godine	Ravnateljica Psihologinja prema potrebi

RAD S UČITELJIMA

RAD S UČITELJIMA			
<i>Tema, opis aktivnosti</i>	<i>sudionici</i>	<i>Broj susreta</i>	<i>Voditelj, suradnici</i>

1. Individualno savjetovanje o postupanju

Preporuke i davanje uputa ovisno o specifičnostima djeteta/razreda – prema potrebi za učitelje i razrednike – ravnateljica i psihologinja

2. Stručno usavršavanje učitelja

1. Kako biti uspješan razrednik?	Svi učitelji	1	Psihologinja
2. Učinkovita disciplina u razredu / Disciplina bez pol muke	Svi učitelji	1	Psihologinja
3. Prevencija vršnjačkog nasilja i prepoznavanje istog – što zajedno možemo učiniti? predavanje	Svi učitelji	1	Djelatnici PU Istarske Djelatnici Obiteljskog centra CZSS Djelatnici Savjetovališta za mentalno zdravlje HZJZ IŽ